

Arvioinnin periaatteita ja käytäntöjä

Jenni Alisaari (TY) & Nina Reiman (JY)
Suomi-koulujen opettajien koulutuspäivät
13.8.2015

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

Periaatteita

- ◆ kannustavuus ja realismi
- ◆ vuorovaikutteisuus ja oppilaiden osallisuus
- ◆ monipuolisuus
- ◆ oikeudenmukaisuus ja eettisyys
- ◆ oppimisen tukeminen

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

OPETUSHALLITUS

Käytäntöjä – kohti Suomi-koulun omaa opsia

Mitä arvioidaan?

- ◆ arvioinnin kohteet: perustuvat ikä- ja tasokohtaisiin tavoitteisiin
 - kaikki kielitaidon osa-alueet: ymmärtämistaidot kehittyvät ennen tuottamistaitoja, suullinen kielitaito ennen kirjallista
 - aluksi huomio puheen ymmärtämiseen ja puhumiseen, lukemisen ja kirjoittamisen taidot mukaan vähitellen oppilaan iän ja edistymisen mukaisesti
- ◆ edistyminen ja työskentely suhteessa oppilaan lähtötasoon

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

OPETUSHALLITUS

Opetuksen ja arvioinnin yhteispeli: paluu eiliseen...

OPETUS

- ◆ oppilaan omat valinnat, osallisuuden kokemukset ja opittavien asioiden merkityksellisyys
- ◆ suomen kielen käyttö erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- ◆ oppilaiden kannustaminen vähäisenkin kielitaidon käyttöön
- ◆ ilmaus- ja sanavarannon systemaattinen laajentaminen

ARVIOINTI

- osallistaminen arviointiin ja tavoitteisiin, kielitaidon osa-alueiden arviointi oppilaille merkityksellisistä aihepiireistä, merkityksellisissä tilanteissa
- taidon havainnointi vuorovaikutustilanteissa, esim. yhteinen keskustelu: miten sujuu puheenvuoron ottaminen, valitusta aiheesta kertominen jne.?
- kannustaminen: arvioinnissa huomio osaamiseen
- ilmaus- ja sanavaraston kehityksen seuraaminen ja tukeminen relevanteissa konteksteissa

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

OPETUSHALLITUS

Käytäntöjä – kohti Suomi-koulun omaa opsia

Miten arvioidaan?

- ◆ monipuolisuus, itse- ja vertaisarviointi, jatkuva arviointi ja vähitellen kumuloituva arviointitieto, tasoarviointiin esim. Kielipuntari
- ◆ palaute: kannustavuus ja eteenpäin ohjaaminen
 - Mitä kaikkea oppilas **osaa**? Mitä lähdetään kehittämään seuraavaksi?
 - suullinen, kirjallinen – vai kuvallinen – palaute?
- ◆ yhteistyö kotien kanssa
 - tavoitteiden ja arviointitiedon jaettuus
 - yhdessä kohti uusia tavoitteita: perheen sitoutuminen taidon kehittämiseen

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

OPETUSHALLITUS

Käytäntöjä – kohti arvioinnin arkea 1/3

- ◆ Arviointitietoa kertyy lukuvuoden aikana:
 - arjen vuorovaikutustilanteet, ryhmätehtävät, keskustelut
 - lukemis- ja kirjoitustehtävät: esim. yhdessä lukeminen ja keskustelu luetusta
 - oppilaan omat kokemukset ja itsearviointi
- ◆ Miten teen edistymisen näkyväksi?

Esim. samantyyppinen kirjoitustehtävä lukukauden alussa ja lopussa: viesti serkulle/isovanhemmille Suomeen

 1. kierros > oppilaan oma arviointi ja opettajan palaute > palautteen perusteella valittujen asioiden harjoittelu
 2. kierros > oppilaan oma arviointi ja opettajan palaute > tekstien ja arviointien vertailu > ”huomaatko, näissä kaikissa asioissa olet mennyt eteenpäin”

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

OPETUSHALLITUS

Käytäntöjä – kohti arvioinnin arkea 2/3

- ◆ Mikä on tällä kertaa tehtävän tavoitteena? Palaute suhteessa tavoitteisiin:

”Nyt harjoitellaan viestin kirjoittamista kaverille tilanteessa X.”

Arviointi ja palaute?

VAI:

”Paljon kielioppivirheitä (mm. objektin sijamuodot), pilkut ja isot ja pienet alkukirjaimet miten sattuu.”

”Osaat kirjoittaa luontevan viestin kaverille. Viesti välittyy hyvin. Osaat kertoa asioista x ja y, aihe on selvästi tuttu ja sanasto on viestin aiheeseen sopivaa ja riittävän tarkkaa. Puhekieli ja hymiöt sopivat tilanteeseen hyvin. Seuraavaksi voidaan harjoitella vielä, miten sanotaan suomeksi...”

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

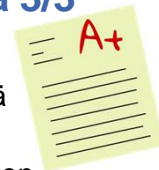

OPETUSHALLITUS

Käytäntöjä – kohti arvioinnin arkea 3/3

(mukailleen Tarnanen 2012)

- ◆ Kerro arviointikriteereistä oppilaille: mihin tällä kertaa erityisesti kiinnitetään huomiota?
- ◆ Kiinnitä huomiota **sisältöön**, ei vain siihen, miten sanotaan.
- ◆ Kommentoi sekä hyviä että ”huonoja” piirteitä suorituksessa: ”huonot piirteet” ovat kehittämiskohteita, uusia tavoitteita.
- ◆ Miettikää yhdessä, mikä on virhe ja miten se vaikuttaa puhumiseen ja kirjoittamiseen.
- ◆ Mieti, mistä kaikesta annat palautetta kerralla: palastele, pyri konkreettisuuteen ja havainnollisuuteen.

Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi